

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την άσκηση των Δικαιωμάτων των Παιδιών

[όπως κυρώθηκε με το Ν. 2502/1997: Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Άσκηση των Δικαιωμάτων των Παιδιών, (ΦΕΚ 103, τ. Α΄)]

Άρθρο πρώτο.- Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Άσκηση των Δικαιωμάτων των Παιδιών που υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 25 Ιανουαρίου 1996, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στη γαλλική και σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Άσκηση των Δικαιωμάτων των Παιδιών

Προοίμιο

Τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα άλλα κράτη που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση,

Θεωρώντας ότι ο σκοπός του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να πραγματοποιήσει μια στενότερη ένωση μεταξύ των μελών του,

Λαμβάνοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών πάνω στα Δικαιώματα του Παιδιού και ειδικότερα το άρθρο 4 που απαιτεί από τα συμβαλλόμενα κράτη να λάβουν όλα τα νομοθετικά, διοικητικά και άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση αυτή,

Σημειώνοντας το περιεχόμενο της Σύστασης 1121 (1990) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης, σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών,

Έχοντας την πεποίθηση ότι τα ύψιστα δικαιώματα και συμφέροντα των παιδιών θα πρέπει να προωθούνται και ότι προς το σκοπό αυτόν τα παιδιά θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ασκούν τα δικαιώματα αυτά, ειδικότερα στις οικογενειακές διαδικασίες που τα αφορούν,

Αναγνωρίζοντας ότι τα παιδιά θα πρέπει να λαμβάνουν τις κατάλληλες πληροφορίες έτσι ώστε να μπορούν να προωθηθούν τα ύψιστα δικαιώματα και συμφέροντά τους, και ότι η γνώμη τους πρέπει να λαμβάνεται κανονικά υπόψη,

Αναγνωρίζοντας τη σημασία του ρόλου των γονέων στην προστασία και την προώθηση των ύψιστων δικαιωμάτων και συμφερόντων των παιδιών τους και θεωρώντας ότι τα κράτη θα πρέπει, ενδεχομένως, να λαμβάνουν επίσης μέρος σ' αυτές,

Θεωρώντας πάντως ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης, είναι σκόπιμο να προσπαθούν οι οικογένειες να επιτύχουν μια συμφωνία πριν να εισαγάγουν το ζήτημα ενώπιον μιας δικαστικής αρχής.

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Πεδίο εφαρμογής και αντικείμενο της Σύμβασης

Άρθρο 1.- 1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στα παιδιά που δεν έχουν φθάσει την ηλικία των 18 ετών.

2. Το αντικείμενο της παρούσας Σύμβασης στοχεύει στην προώθηση, προς το ύψιστο συμφέρον των παιδιών, τα δικαιώματά τους, στα να τους παράσχει διαδικαστικά δικαιώματα και στο να διευκολύνει την άσκησή τους, φροντίζοντας ώστε να μπορούν, τα ίδια ή μέσω άλλων προσώπων ή οργάνων, να πληροφορούνται και να έχουν την άδεια να συμμετέχουν στις διαδικασίες που τους ενδιαφέρουν ενώπιον μιας δικαστικής αρχής.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, οι διαδικασίες που αφορούν τα παιδιά ενώπιον μιας δικαστικής αρχής είναι οικογενειακές διαδικασίες, και ειδικότερα αυτές που σχετίζονται με την

άσκηση των γονικών ευθυνών, όταν πρόκειται ιδιαίτερα για την κατοικία και το δικαίωμα επίσκεψης (επικοινωνίας) ως προς τα παιδιά.

4. Οποιοδήποτε κράτος οφείλει, τη στιγμή της υπογραφής ή τη στιγμή της κατάθεσης του εγγράφου του της επικύρωσης, της αποδοχής, της έγκρισης ή της προσχώρησης, να καθορίσει, με δήλωση που απευθύνεται προς το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τουλάχιστον τρεις κατηγορίες οικογενειακών διαφορών ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, στις οποίες η παρούσα Σύμβαση προορίζεται να εφαρμοσθεί.

5. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, με πρόσθετη δήλωση, να συμπληρώσει τον κατάλογο των κατηγοριών των οικογενειακών διαφορών στις οποίες η παρούσα Σύμβαση προορίζεται να εφαρμοσθεί ή να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 5, 9 παράγραφος 2, 10 παράγραφος 2 και 11.

6. Η παρούσα Σύμβαση δεν εμποδίζει τα συμβαλλόμενα μέρη να εφαρμόζουν τους κανόνες που είναι ευνοϊκότεροι για την προώθηση και για την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών.

Ορισμοί

Άρθρο 2.- Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ο όρος:

α. «δικαστική αρχή», σημαίνει ένα δικαστήριο ή μια διοικητική αρχή που έχει αντίστοιχες αρμοδιότητες,

β. «κάτοχοι γονικών ευθυνών» σημαίνει οι γονείς και τα άλλα πρόσωπα ή όργανα που έχουν το δικαίωμα να ασκούν το σύνολο ή μέρος των γονικών ευθυνών,

γ. «αντιπρόσωπος» σημαίνει ένα πρόσωπο, όπως ένας δικηγόρος ή ένα όργανο που έχει διορισθεί να ενεργεί ενώπιον μιας δικαστικής αρχής στο όνομα ενός παιδιού,

δ. «κατάλληλες πληροφορίες», σημαίνει οι πληροφορίες που είναι κατάλληλες, λαμβανομένων υπόψη της ηλικίας και της κρίσης του παιδιού, για να του παρασχεθούν έτσι ώστε να του επιτρέψουν να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματά του, εκτός αν η κοινοποίηση τέτοιων πληροφοριών βλάπτει την ευτυχία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Δικαίωμα στην πληροφόρηση και στην έκφραση της γνώμης κατά τις διαδικασίες

Άρθρο 3.- Σε ένα παιδί που θεωρείται από το εσωτερικό δίκαιο ότι έχει επαρκή κρίση, στις διαδικασίες που το αφορούν ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, παρέχονται τα ακόλουθα δικαιώματα, την απόλαυση των οποίων μπορεί να ζητήσει και το ίδιο:

α. να λάβει οποιαδήποτε κατάλληλη πληροφορία,

β. να ερωτάται και να εκφράζει τη γνώμη του,

γ. να πληροφορείται για τις ενδεχόμενες συνέπειες της θέσης σε εφαρμογή της γνώμης του και για τις ενδεχόμενες συνέπειες οποιασδήποτε απόφασης.

Δικαίωμα αίτηση του διορισμού ενός ειδικού αντιπροσώπου

Άρθρο 4.- 1. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9, το παιδί έχει το δικαίωμα να ζητήσει, αυτοπροσώπως ή μέσω άλλων προσώπων ή οργάνων, το διορισμό ενός ειδικού αντιπροσώπου για τις διαδικασίες που το αφορούν ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, όταν το εσωτερικό δίκαιο στερεί του κατόχους γονικών ευθυνών από τη δυνατότητα να εκπροσωπήσουν το παιδί εξαιτίας μιας σύγκρουσης συμφερόντων με αυτό

2. Τα κράτη είναι ελεύθερα να προβλέψουν ότι το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται παρά μόνο στα παιδιά που θεωρούνται από το εσωτερικό δίκαιο ότι έχουν επαρκή κρίση.

Άλλα δυνατά διαδικαστικά δικαιώματα

Άρθρο 5.- Τα συμβαλλόμενα μέρη εξετάζουν τη σκοπιμότητα να αναγνωρίσουν στα παιδιά πρόσθετα διαδικαστικά δικαιώματα στις διαδικασίες που αφορούν τα παιδιά ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, και ειδικότερα:

α. το δικαίωμα να ζητήσουν τη συνδρομή από ένα κατάλληλο πρόσωπο της επιλογής τους για να τα βοηθήσει να εκφράσουν τη γνώμη τους,

β. το δικαίωμα να ζητήσουν τα ίδια ή μέσω άλλων προσώπων ή οργάνων το διορισμό ενός διακεκριμένου αντιπροσώπου, στις κατάλληλες περιπτώσεις, ενός δικηγόρου,

γ. το δικαίωμα να διορίζουν το δικό τους αντιπρόσωπο,

δ. το δικαίωμα να ασκούν εν όλω ή εν μέρει τα προνόμια ενός μέρους σε τέτοιες διαδικασίες.

B. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Αποφασιστική διαδικασία

Άρθρο 6.- Στις διαδικασίες που αφορούν ένα παιδί, η δικαστική αρχή, πριν να λάβει οποιαδήποτε απόφαση, οφείλει:

α. να εξετάσει αν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες για να λάβει μια απόφαση προς το ύψιστο συμφέρον του και, ενδεχομένως, να λάβει συμπληρωματικές πληροφορίες, ειδικότερα από την πλευρά των κατόχων γονικών ευθυνών,

β. όταν το παιδί θεωρείται από το εσωτερικό δίκαιο ότι έχει μια επαρκή κρίση:

- να εξασφαλίσει ότι το παιδί έχει λάβει οποιαδήποτε χρήσιμη πληροφορία,

- να ρωτήσει στις κατάλληλες περιπτώσεις το παιδί προσωπικά, εν ανάγκη και' ιδίαν, η ίδια ή μέσω άλλων προσώπων ή οργάνων, με μια μορφή κατάλληλη προς την κρίση του, εκτός αν αυτή είναι εμφανώς αντίθετη προς τα ύψιστα συμφέροντα του παιδιού,

- να επιτρέψει στο παιδί να εκφράσει τη γνώμη του.

γ. να λάβει νόμιμα υπόψη τη γνώμη που εκφράστηκε από αυτό.

Υποχρέωση ταχείας ενέργειας

Άρθρο 7.- Στις διαδικασίες που αφορούν ένα παιδί, η δικαστική αρχή οφείλει να ενεργεί ταχέως για να αποφύγει οποιαδήποτε άσκοπη καθυστέρηση. Οι διαδικασίες που εξασφαλίζουν μια ταχεία εκτέλεση των αποφάσεων της πρέπει να συνδράμουν προς την κατεύθυνση αυτή. Σε περίπτωση επείγοντος, η δικαστική αρχή έχει, ανάλογα με την περίπτωση, την εξουσία να λάβει αποφάσεις που είναι άμεσα εκτελεστές.

Δυνατότητα αυτεπάγγελτης ενέργειας

Άρθρο 8.- Στις διαδικασίες που αφορούν ένα παιδί, η δικαστική αρχή έχει την εξουσία, στις περιπτώσεις που καθορίζονται από το εσωτερικό δίκαιο και που απειλείται σοβαρά η ευτυχία του παιδιού, να επιληφθεί αυτεπαγγέλτως.

Διορισμός ενός αντιπροσώπου

Άρθρο 9.- 1. Στις διαδικασίες που αφορούν ένα παιδί, όταν δυνάμει του εσωτερικού δικαίου οι κάτοχοι των γονικών ευθυνών στερούνται της δυνατότητας να αντιπροσωπεύουν το παιδί λόγω μιας σύγκρουσης συμφερόντων με αυτό, η δικαστική αρχή έχει την εξουσία να διορίσει έναν ειδικό αντιπρόσωπο γι' αυτό και για τις διαδικασίες αυτές.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα να προβλέψουν ότι, στις διαδικασίες που αφορούν ένα παιδί, η δικαστική αρχή θα έχει την εξουσία να διορίσει ένα διακεκριμένο αντιπρόσωπο, στις κατάλληλες περιπτώσεις, ένα δικηγόρο, για να αντιπροσωπεύει το παιδί.

Γ. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 10.- 1. Στην περίπτωση των διαδικασιών που αφορούν ένα παιδί ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, ο αντιπρόσωπος οφείλει, εκτός αν αυτό είναι εμφανώς αντίθετα προς τα ύψιστα συμφέροντα του παιδιού:

α. να παρέχει οποιαδήποτε κατάλληλη πληροφορία στο παιδί, αν το τελευταίο θεωρείται από το εσωτερικό δίκαιο ότι έχει επαρκή κρίση,

β. να παρέχει εξηγήσεις στο παιδί, αν το τελευταίο θεωρείται από το εσωτερικό δίκαιο ότι έχει επαρκή κρίση, σχετικά με τις ενδεχόμενες συνέπειες της θέσης σε εφαρμογή της γνώμης του και με τις ενδεχόμενες συνέπειες οποιασδήποτε ενέργειας του αντιπροσώπου,

γ. να προσδιορίζει τη γνώμη του παιδιού και να τη φέρει σε γνώση της δικαστικής αρχής.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα να επεκτείνουν τις διατάξεις της παραγράφου 1 προς τους κατόχους γονικών ευθυνών.

Δ. ΕΚΤΑΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 11.- Τα συμβαλλόμενα μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα να επεκτείνουν τις διατάξεις των άρθρων 3,4 και 9 στις διαδικασίες που αφορούν τα παιδιά ενώπιον άλλων οργάνων, καθώς και στα παιδιά που αφορούν τα παιδιά ανεξάρτητα από οποιαδήποτε διαδικασία.

Ε. ΕΘΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 12.- 1. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνουν μέσω οργάνων που έχουν, μεταξύ άλλων, τα καθήκοντα που προβλέπονται στην παράγραφο 2, την προώθηση και την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών.

2. Τα καθήκοντα αυτά είναι τα ακόλουθα:

α. η διατύπωση προτάσεων για την ενίσχυση του νομοθετικού μηχανισμού που σχετίζεται με την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών,

β. η διατύπωση γνώμης πάνω στα νομοσχέδια που σχετίζονται με την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών,

γ. η παροχή γενικών πληροφοριών αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στο κοινό και στα πρόσωπα ή τα όργανα που ασχολούνται με ζητήματα σχετικά με τα παιδιά,

δ. η διερεύνηση της γνώμης των παιδιών και η παροχή οποιασδήποτε κατάλληλης πληροφορίας προς αυτά.

ΣΤ. ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ

Διαιτησία και άλλες μέθοδοι επίλυσης των διαφορών

Άρθρο 13.- Για να προλάβουν ή να επιλύσουν τις διαφορές και να αποφύγουν τις διαδικασίες που αφορούν τα παιδιά ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνουν τη θέση σε εφαρμογή της διαιτησίας ή οποιασδήποτε άλλης μεθόδου επίλυσης των διαφορών και τη χρησιμοποίησή τους για την επίτευξη μιας συμφωνίας, στις κατάλληλες περιπτώσεις που καθορίζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη.

Δικαστική αρωγή και νομικός σύμβουλος

Άρθρο 14.- Όταν το εσωτερικό δίκαιο προβλέπει τη δικαστική αρωγή ή το νομικό σύμβουλο για την αντιπροσώπευση των παιδιών στις διαδικασίες που τα αφορούν ενώπιον μιας δικαστικής αρχής, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στα ζητήματα που αναφέρονται στα άρθρα 4 και 9.

Σχέσεις με άλλες διεθνείς Συμβάσεις

Άρθρο 15.- Η παρούσα Σύμβαση δεν αποτελεί εμπόδιο στην εφαρμογή άλλων διεθνών Συμβάσεων που αναφέρονται σε ειδικά ζητήματα προστασίας των παιδιών και των οικογενειών, στις οποίες ένα συμβαλλόμενο μέρος στην παρούσα Σύμβαση είναι ή καθίσταται συμβαλλόμενο μέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εγκατάσταση και καθήκοντα της Μόνιμης Επιτροπής

Άρθρο 16.- 1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης συστήνεται μια Μόνιμη Επιτροπή.

2. Η Μόνιμη Επιτροπή παρακολουθεί τα προβλήματα που σχετίζονται με την παρούσα Σύμβαση. Αυτή μπορεί ειδικότερα:

α. Να εξετάζει οποιοδήποτε κατάλληλο ζήτημα σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της Σύμβασης. Οι προτάσεις της Μόνιμης Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της Σύμβασης μπορούν να πάρουν τη μορφή μιας σύστασης. Οι συστάσεις υιοθετούνται με την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των εκπεφρασμένων ψήφων.

β. Να προτείνει τροποποιήσεις στη Σύμβαση και να εξετάζει αυτές που διατυπώνονται σύμφωνα με το άρθρο 20.

γ. Να παρέχει συμβουλές και βοήθεια στα εθνικά όργανα ασκώντας τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12, καθώς και να προωθεί τη διεθνή συνεργασία μεταξύ τους.

Σύνθεση

Άρθρο 17.- 1. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να αντιπροσωπεύεται μέσα στη Μόνιμη Επιτροπή από έναν ή περισσότερους αντιπροσώπους. Έκαστο συμβαλλόμενο μέρος διαθέτει μια ψήφο.

2. Οποιοδήποτε κράτος που αναφέρεται στο άρθρο 21, που δεν είναι συμβαλλόμενο στην παρούσα Σύμβαση, μπορεί να αντιπροσωπεύεται στη Μόνιμη Επιτροπή από έναν παρατηρητή. Το ίδιο ισχύει για οποιοδήποτε άλλο κράτος, ή για την Ευρωπαϊκή Ένωση μετά από πρόσκληση να προσχωρήσει στη Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.

3. Εκτός αν ένα συμβαλλόμενο μέρος, ένα μήνα τουλάχιστον πριν από τη σύνοδο, ενημερώσει το Γενικό Γραμματέα για την αντίρρησή του, η Μόνιμη Επιτροπή μπορεί να καλέσει να συμμετάσχει ως παρατηρητής σε όλες τις συνεδριάσεις ή στο σύνολο ή σε μέρος μιας συνεδρίασης:

- οποιοδήποτε κράτος που δεν αναφέρεται στην παράγραφο 2 πιο πάνω,
- την Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών,
- οποιονδήποτε κυβερνητικό διεθνή οργανισμό,

- οποιονδήποτε μη κυβερνητικό διεθνή οργανισμό που επιδιώκει ένα ή περισσότερα καθήκοντα από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12,

- οποιονδήποτε εθνικό οργανισμό, κυβερνητικό ή μη κυβερνητικό, που ασκεί ένα ή περισσότερα καθήκοντα από αυτά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12.

4. Η Μόνιμη Επιτροπή μπορεί να ανταλλάσσει πληροφορίες με τις κατάλληλες οργανώσεις που εργάζονται για την άσκηση των δικαιωμάτων των παιδιών.

Συνεδριάσεις

Άρθρο 18.- 1. Με τη λήξη του τρίτου έτους που ακολουθεί την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης και, με πρωτοβουλία του, σε οποιαδήποτε στιγμή μετά την ημερομηνία αυτή, ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα καλέσει τη Μόνιμη Επιτροπή να συνεδριάσει.

2. Η Μόνιμη Επιτροπή δεν μπορεί να αποφασίσει παρά μόνο όταν παρευρίσκεται το ήμισυ των συμβαλλομένων μερών.

3. Υπό την επιφύλαξη των άρθρων 16 και 20 οι αποφάσεις της Μόνιμης Επιτροπής λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών.

4. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, η Μόνιμη Επιτροπή συντάσσει τον εσωτερικό κανονισμό της και τον εσωτερικό κανονισμό οποιασδήποτε ομάδας εργασίας που συστήνει για να εκπληρώσει όλα τα κατάλληλα καθήκοντα μέσα στα πλαίσια της Σύμβασης.

Εκθέσεις της Μόνιμης Επιτροπής

Άρθρο 19.- Μετά από κάθε συνεδρίαση, η Μόνιμη Επιτροπή διαβιβάζει στα συμβαλλόμενα μέρη και στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης μια έκθεση σχετικά με τις συζητήσεις και με τις ληφθείσες αποφάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Άρθρο 20.- 1. Οποιαδήποτε τροποποίηση στα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, που θα προταθεί από ένα συμβαλλόμενο μέρος ή από τη Μόνιμη Επιτροπή κοινοποιείται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης και διαβιβάζεται με επιμέλειά του, δύο μήνες τουλάχιστον πριν από την επόμενη συνεδρίαση της Μόνιμης Επιτροπής, στα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, σε οποιονδήποτε υπογράψαντα, σε οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος, σε οποιοδήποτε κράτος που κλήθηκε να υπογράψει την παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21, και σε οποιοδήποτε κράτος ή στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, που κλήθηκε να προσχωρήσει σ' αυτήν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.

2. Οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εξετάζεται από τη Μόνιμη Επιτροπή, η οποία υποβάλει το κείμενο που υιοθετήθηκε με την πλειοψηφία των τριών τετάρτων των εκπεφρασμένων ψήφων στην έγκριση της Επιτροπής των Υπουργών. Μετά την έγκρισή του, το κείμενο αυτό κοινοποιείται στα συμβαλλόμενα μέρη εν όψει της αποδοχής του.

3. Οποιαδήποτε τροποποίηση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μιας περιόδου ενός μήνα από την ημερομηνία κατά την οποία όλα τα συμβαλλόμενα μέρη θα έχουν πληροφορήσει το Γενικό Γραμματέα ότι την έχουν αποδεχθεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Υπογραφή, επικύρωση και έναρξη ισχύος

Άρθρο 21. – 1. Η παρούσα Σύμβαση είναι ανοικτή στην υπογραφή των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η παρούσα Σύμβαση θα υποβληθεί στην επικύρωση, την αποδοχή ή την έγκριση. Τα έγγραφα της επικύρωσης, της αποδοχής ή της έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Η παρούσα Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία κατά την οποία τρία κράτη, που θα συμπεριλαμβάνουν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα έχουν εκφράσει τη συγκατάθεσή τους να δεσμευθούν με τη Σύμβαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Για οποιοδήποτε κράτος που θα εκφράσει μεταγενέστερα τη συγκατάθεσή του να δεσμευθεί από τη Σύμβαση, αυτή θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κατάθεσης του εγγράφου της επικύρωσης, της αποδοχής ή της έγκρισης.

Κράτη μη μέλη και Ευρωπαϊκή Κοινότητα

Άρθρο 22.- 1. Μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμφωνα, η Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης θα μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή μετά από πρόταση της Μόνιμης Επιτροπής, και αφού θα έχει συμβουλευτεί τα συμβαλλόμενα μέρη, να καλέσει οποιοδήποτε κράτος μη μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης το οποίο δεν έχει συμμετάσχει στην εκπόνηση της Σύμβασης, καθώς και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση με μια απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 20, εδάφιο δ', του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, και με ομοφωνία των ψήφων των αντιπροσώπων των συμβαλλομένων κρατών που έχουν το δικαίωμα να συνεδριάζουν στην Επιτροπή των Υπουργών.

2. Για οποιοδήποτε κράτος που προσχωρεί ή για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήψη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Εδαφική εφαρμογή

Άρθρο 23.- 1. Οποιοδήποτε κράτος μπορεί, τη στιγμή της υπογραφής ή τη στιγμή της κατάθεσης του εγγράφου της επικύρωσης, της αποδοχής, της έγκρισης ή της προσχώρησης, να καθορίσει το έδαφος ή τα εδάφη στα οποία θα εφαρμοσθεί η παρούσα Σύμβαση.

2. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, ανά πάσα στιγμή στη συνέχεια, με μία δήλωση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος που καθορίζεται μέσα στη δήλωση και το οποίο αυτό εξασφαλίζει τις διεθνείς σχέσεις ή για το οποίο νομιμοποιείται να συμβάλλεται. Η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει ως προς το έδαφος αυτό την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της λήψης της δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα.

3. Οποιαδήποτε δήλωση που γίνεται δυνάμει των δύο προηγούμενων παραγράφων θα μπορεί να ανακληθεί, σε ό,τι αφορά το ή τα εδάφη που καθορίζονται στη δήλωση αυτή, με κοινοποίηση που θα απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα. Η ανάκληση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της λήψης της κοινοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Επιφυλάξεις

Άρθρο 24.- Καμία επιφύλαξη στην παρούσα Σύμβαση δεν μπορεί να διατυπωθεί.

Καταγγελία

Άρθρο 25.- 1. Οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση απευθύνοντας μια κοινοποίηση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

2. Η καταγγελία θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη μιας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία της λήψης της κοινοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.

Κοινοποιήσεις

Άρθρο 26.- Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα κοινοποιεί στα κράτη μέλη του Συμβουλίου, σε οποιονδήποτε υπογράψαντα, σε οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος και σε

οποιοδήποτε άλλο κράτος ή στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, το οποίο κλήθηκε να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση:

α. οποιαδήποτε υπογραφή,

β. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης,

γ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας Σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 22,

δ. οποιαδήποτε τροποποίηση που υιοθετείται σύμφωνα με το άρθρο 20 και την ημερομηνία κατά την οποία η τροποποίηση αυτή αρχίζει να ισχύει,

ε. οποιαδήποτε δήλωση που θα διατυπώνεται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 1 και 23,

στ. οποιαδήποτε καταγγελία που γίνεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25,

ζ. οποιαδήποτε άλλη πράξη, κοινοποίηση ή επικοινωνία που σχετίζεται με την παρούσα Σύμβαση.

Σε πίστωση του οποίου, οι υπογεγραμμένοι, νόμιμα εξουσιοδοτημένοι προς τούτο υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Συντάχθηκε στο Στρασβούργο, στις 25 Ιανουαρίου 1996, στα γαλλικά και στα αγγλικά, των δύο κειμένων εχόντων ίση ισχύ, σε ένα μοναδικό αντίτυπο που θα κατατεθεί στα αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης θα κοινοποιήσει επικυρωμένο αντίγραφο της στο καθένα από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, στα κράτη μη μέλη που έχουν συμμετάσχει στην εκπόνηση της παρούσας Σύμβασης, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε οποιοδήποτε κράτος που καλείται να προσχωρήσει στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο δεύτερο.- Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 21 αυτής.